

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo ekonomije
NAZIV PROPISA	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
 - Koji su uzroci problema?
 - Koje su posljedice problema?
 - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
 - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?
- Izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima pristupilo se sa ciljem harmonizacije pojedinih odredbi ovog zakona sa pravom Evropske unije u oblasti autorskog i srodnih prava, povećanja transparentnosti i odgovornosti u radu organizacija za kolektivno ostvarivanje prava, preciznog definisanja prava i obaveza korisnika autorskih djela i predmeta srodnih prava i podizanja nivoa zaštite autora i nosilaca srodnih prava.
- Uzroci problema su :
- a) Djelimična usklađenost postojećeg zakona sa Direktivom 2014/26/EU Evropskog Parlamenta i Savjeta od 26. februara 2014. godine o kolektivnom ostvarivanju autorskog prava i srodnih prava, kao i izdavanju odobrenja za više državnih područja za prava na internetsko korišćenje muzičkih djela na unutrašnjem tržištu;
 - b) Nedovoljna transparentnost u radu organizacija za kolektivno ostvarivanje prava, kako u odnosu sa autorima i nosiocima srodnih prava koje te organizacije zastupaju, tako i u odnosu sa korisnicima autorskih djela i predmeta srodnih prava (predmeti zaštite);
 - c) Nedovoljno efikasan sistem inspekcijskog nadzora;
 - d) Nedostatak adekvatnog modela vanskudskog rješavanja sporova.
- Posljedice problema su, između ostalog, sledeće:
- a) postojanje sistema kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava koji je u pojedinim djelovima različit od sistema koji je na snazi u Evropskoj uniji;
 - b) Nemogućnost adekvatnog uvida u rad i poslovanje organizacija za kolektivno ostvarivanje prava od strane svih zainteresovanih strana, prvenstveno od strane autora i nosilaca srodnih prava i drugih organizacija sa kojima postoje potpisani sporazumi o međusobnom zastupanju, kao i nedovoljno transparentno pružanje informacija korisnicima o njihovim pravima i obavezama koje proizilaze iz korišćenja predmeta zaštite;
 - c) Manji broj inspekcijskih kontrola i mjera koje nadležni inspektori mogu preduzeti od optimalnog, a samim tim i nedovoljno efikasno sprječavanje vršenja povreda prava;
 - d) Nemogućnost strana u sporu da problem pokušaju riješiti vanskudskim putem i vremenski efikasnije, bez nepotrebnog izlaganja troškovima sudskog postupka.

- Primarno su oštećeni nosioci autorskog i srodnih prava zbog nemogućnosti adekvatnog uvida u rad organizacija za kolektivno ostvarivanje prava i raspolaganje sredstvima koja se prikupljanju od korićenja njihovih predmeta zaštite, a mogu biti oštećeni i zbog neučestvovanja u radu organa organizacije i nedovoljno efikasnog mehanizma zaštite njihovih prava kroz postupak inspeksijskog nadzora. Oštećeni mogu biti i korisnici predmeta zaštite i to iz razloga što im nije omogućeno da saznaju sve relevantne informacije za obračun naknade koju treba da plate u skladu sa tarifom, kao i informacije o predmetima zaštite koje organizacija za kolektivno ostvarivanje prava zastupa i pravima kojima upravlja.
- Bez navedenih promjena ovaj zakon ne bi bio u potpunosti usklađen sa pravom Evropske unije u ovoj oblasti, što bi predstavljalo prepreku na daljem putu pristupanja Crne Gore EU i trajnom zatvaranju pregovora u pregovaračkom poglavlju VII – Pravo intelektualne svojine. Takođe, bez promjene propisa ne bi se mogao dostići željeni nivo zaštite nosilaca autorskog i srodnih prava.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.
- Primarni cilj koji se postiže predloženim propisom je usklađivanje Zakona o autorskom i srodnim pravima sa pravom Evropske unije, te podizanje nivoa zaštite nosilaca autorskog i srodnih prava u Crnoj Gori.
- Ciljevi koji će se postići donošenjem ovog zakona usklađeni su sa Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2019-2020.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?
- Ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema moguće je postići jedino usvajanjem navedenog propisa. "Status quo" opcija bi podrazumijevala da će problem ostati neriješen. Navedeni problem nije moguće otkloniti eventualnim kampanjama, niti pojačanim kontrolama nadležnih organa.
- S obzirom na pravnu prirodu materije koja je predmet regulisanja ovog propisa, kao i činjenice da se u konkretnom slučaju radi o usklađivanju nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije, to je usvajanje ovog propisa jedina moguća opcija.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.
- Predložena rješenja će uticati na nosioce autorskog i srodnih prava u Crnoj Gori, organizacije za kolektivno ostvarivanje prava i korisnike autorskih djela i predmeta srodnih prava. Ne postoje negativni uticaji ovog propisa, a pozitivni se ogledaju u podizanju nivoa zaštite autora i nosilaca srodnih prava i efikasnijeg ostvarivanja njihovih prava, mogućnosti transparentnijeg uvida u rad organa organizacije, te na veću upoznatost korisnika predmeta zaštite o obavezama koje proizilaze

iz korišćenja predmeta zaštite i načina njihovog izmirenja, uz omogućavanje vansudskog rješavanja sporova.

- Primjena ovog propisa neće stvoriti dodatne troškove građanima i privredi, već će, naprotiv, omogućiti autorima i nosiocima srodnih prava da na efikasniji način ostvaruju prihode od svojih autorskih djela i predmeta srodnih prava i štite svoja prava.
- Vidjeti prethodni odgovor.
- Ovim propisom se na direktan način ne podržava stvaranje novih privrednih subjekata, ali se posredno doprinosi unaprjeđenju poslovnog ambijenta kroz podizanje nivoa zaštite autorskog i srodnih prava, kao jednog od preduslova za ulazak stranih investitora.
- Ovaj propis ne stvara administrativna opterećenja i biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Nije potrebno dodatno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju propisa.
- Vidi prethodni odgovor.
- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Nije potrebno obezbjeđivanje finansijskih sredstava u budžetu.
- Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.
- Implementacijom propisa doći će do ostvarivanja prihoda za budžet koje nije moguće preciznije utvrditi, naročito kroz sistem oporezivanja prihoda od autorskog i srodnih prava, čije će se korišćenje primjenom ovog propisa u značajnoj mjeri uvesti u legalne tokove (npr. kontrolom legalnosti korišćenja autorskih djela i predmeta srodnih prava i ostvarivanja prihoda po tom osnovu).
- Nije korišćena nijedna metodologija obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Vidjeti prethodni odgovor.
- Ne.
- Vidjeti prethodni odgovor.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.
- Korišćena je eksterna ekspertiza tj. pomoć pružena kroz TAIX sistem ekspertske pomoći.
- O Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima održana je Javna rasprava, a Javnim pozivom upućen je poziv građanima, stručnoj javnosti i svim drugim zainteresovanim licima da se uključe u javnu raspravu i daju svoj doprinos u razmatranju Nacrta ovog zakona. Takođe, svim zainteresovanim subjektima je Javnim pozivom ponuđena mogućnost održavanja zasebnih sastanaka na kojima su mogli iznijeti svoje stavove o Nacrtu zakona.

- Mogućnost učešća na Javnoj raspravi su iskoristili predstavnici obje organizacije za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava registrovane u Crnoj Gori, A-prava Montenegro i PAM CG, kao i predstavnici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore. Pojedine primjedbe i sugestije zainteresovanih strana su prihvaćene, a s tim u vezi je sačinjen i objavljen Izvještaj sa javne rasprave u kom su bliže navedene sve primjedbe i sugestije i dat osvrt na iste.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Nema potencijalnih prepreka za implementaciju propisa.
- Ministarstvo ekonomije će sprovoditi ovaj propis u dijelu izdavanja dozvola za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava i nadzora na radom kolektivnih organizacija. Nadležni inspekcijski organi će vršiti inspekcijski nadzor, dok će nadležni sudovi sprovoditi zakon u pogledu vođenja sudskih postupaka za zaštitu prava od povrede, što bi trebalo da doprinese efikasnoj implementaciji propisa i realizaciji ciljeva.
- Ne postoje indikatori kojima će se mjeriti ispunjenost ciljeva.
- Ministarstvo ekonomije će vršiti monitoring i evaluaciju primjene propisa.

Datum i mjesto

26.11.2019.

Podgorica

MINISTARKA

Dragica Sekulić

